

"Türk dünyasında gənc nəslin yaşadığı ölkələrdə məktəblərdə öz ana dilində təhsil almaq imkanı olmalıdır". Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ötən il noyabrın 11-də Səmərqənddə keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatının IX Zirvə görüşündəki çıxışında bəyan edib.

Dövlət başçısının bu fikri yaddaşımızı bir qədər təzələmək üçün sanki bir təkən oldu. Azərbaycanlıların daha kompakt yaşadığı Güney Azərbaycanını göz önünə gətirdik. Qzeydə hələ də yetərinca tanınmayan Güney barədə düşüncələrimizin fonunda onun ədəbiyyatını, nəsrini, poeziyasını, yazar soydaşlarımızın mücadiləsini ifadə edən nümunələri xatırladıq.

Qəzetimizdə "Güneydən səslər..." rubrikası altında Güney ədəbiyyatının, folklorunun, mədəniyyətinin, incəsənətinin ən gözəl nümunələri ilə oxucularımızı da tanış edirik.

HAŞİM TƏRLAN

Əslən Sərabdandır. 1923-cü ildə Bakıda fəhlə ailəsində anadan olub, orta təhsilini 10 sayılı orta məktəbdə alıb. Kiçik yaşlarından şeir-sənətə böyük maraq göstərüb. 1938-ci ildə bütün İranlı mühacirlər kimi, 15 yaşlı yeniyetmə Haşımın ailəsi də İrana məcburi köçürülüb. Bununla da onun keşməkeşli ömrünün ikinci mərhələsi başlayıb.

Bəlli səbəblər üzündən o, Sərab mahalındakı ata-baba yurdu Zəngioba - Zəngilabadda, ümumiyyətlə Güney Azərbaycanda təhsil ala bilməyib.

O, 1964-cü ildə Səlamullah Cavidin Tehrandə təşkil etdiyi "Dostlar görüşü" ədəbi məclisinin toplantılarına qatılır və məclisin ən fəal üzvlərindən biri olur.

Tərlanın ilk yaradıcılıq dövrünü əhatə edən "Alovlu şeirlər" adlı kitabı oxucuların dərin rəğbətini qazır. Daha sonra "Araz gülür" (Təbriz, 1999), "Durnalar gələndə" (Təbriz, 1998), "Gümüş pencək" (Tehran, 2007), "Yolçu yolda gərek" (Tehran, 2004), "Zirvədə günəş" (Tehran, 2009), "Uşaqlar dünyası" adlı kitabları çap olunur.

Şair 16 noyabr 2014-cü ildə dünyasını dəyişib və Tehranın "Behişt Zəhra" məzarlığında torpağa tapşırılıb.

Dünya uşaqları

(Ümumdünya Uşaqlar Günü münasibətilə)

Ey dünyanın əlvan çocuqları!
Siz ey gələcəyin parlaq ulduzları!
Ağlı-qaralı,
Allı-sarıllı!

Gününüz mübarək!
Başınızın üstündən əsən küləklərdən,
Əlçim-əlçim axan buludlardan,

Sizə salam göndərirəm,
Qucaq-qucaq, ətək-ətək!

Sabahın nəbzi əlinizdə,
Musavat kəlməsi dilinizdə,
İrəli!

Əlinizdən tutacaqdır zamanın əli,
Sabah sizindir,
Siz də sabahın.

Dünyanı əmanət veririk sizə,
Qoy iblislər yol tapmasın qəlbinizə!
Gününüz mübarək!
Salam göndərirəm sizə,
Qucaq-qucaq, ətək-ətək!

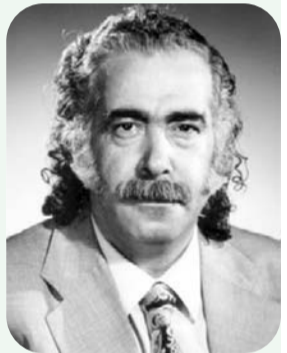
BULUD QARAÇURLU SƏHƏND

1926-cı ildə Marağada yoxsul ailədə dünyaya gəlib. Onun soykökü qədim xəzərlərin məşhur Qaraçurlu tayfası ilə bağlıdır. Tədqiqatçıların fikrincə, bu tayfanın bir hissəsi orta əsrlərdə türk axınları zamanı Turan çöllərindən köç edib İranın Qaradağ bölgəsində yurd salıb. 1917-1918-ci illərdə rus-erməni-aysor çetələrinin talan və qətləmləri dövründə şairin ailəsi dedə-baba yurdundan Marağaya köçüb.

Bulud ilk təhsilini doğma şəhərinin Xacə Nəsir mədrəsəsində alıb, sonra orta təhsilini Təbrizdə davam etdirib.

Ölkədə baş verən siyasi proseslər gənc Buludun dünyagörüşündə köklü dəyişikliklər etdi. 1945-ci ildə Azərbaycan Demokrat Frontunun gənclik qollarında fəal siyasi fəaliyyətə qoşulduğuna görə təhsilini yarımcıq qoymağa məcbur qaldı. İlk mətbu şeirləri 1946-cı ildə nəşr edilmiş "Şairlər məclisi" adlı şeir toplusunda dərc olunub. Milli Hökumət süquta uğradıqdan sonra iki dəfə həbs edilib, Tehrana sürgün olunub.

1979-cu ildə 53 yaşında vəfat edib, Tehrandə dəfn olunub.

ARAZ

(Poema)

Mən Arazın adıyla,
çox zamandır tanışam,
Ən kiçik yaşlarımdan
onu ravanlamışam.

Qoca babam nə vaxtkən
boğazım ağrıyardı,
"Araz keçmişəm" - deyə,
boğazımı sığardı.

Soruşardım: - Ay baba,
Araz nədir keçmişən?
Nə kimi şeydir o ki,
suyundan da içmişən?

Sualımdan babamın
yaşarardı gözleri,
Üzünün çinlərində
gizlənərdi kədəri.

Vətən gözleyir bizdən
basıb keçək Arazı.
Düşmanların əlindən
azad edək Qafqazı.